

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СПОЖИВОЇ КООПЕРАЦІЇ УКРАЇНИ

ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ НА ШЛЯХУ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

Матеріали
міжнародної
науково-методичної
конференції

26–27 березня | 2009 року

ПОЛТАВА
РВВ ПУСКУ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНА СПІЛКА СПОЖИВЧИХ ТОВАРИСТВ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ СПОЖИВЧОЇ КООПЕРАЦІЇ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ НАВЧАЛЬНИЙ КОМПЛЕКС
УКООПСПІЛКИ "ОСВІТА"

**ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЯ
НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ
НА ШЛЯХУ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ
ІНТЕГРАЦІЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ**

**Матеріали міжнародної
науково-методичної конференції**

26–27 березня 2009 року

**ПОЛТАВА
РВВ ПУСКУ
2009**

Косаріна В.П.

Огуй Н.І.

Артеменко В.М.

Герман Н.В.
Макарова М.В.

Стрельников В.Ю.

Нічуговська Л.І.

Шимановська-Діанич Л.М.

Захарова Н.М.

I 60 Індивідуалізація навчального процесу на шляху європейської інтеграції вищої освіти України: Матеріали міжнародної науково-методичної конференції. – Полтава: РВВ ПУСКУ, 2009. – 179 с.

У матеріалах конференції розглядаються шляхи забезпечення якісної підготовки фахівців на основі індивідуалізації навчання. Збірник розраховано на науково-педагогічних працівників, аспірантів, студентів вищих навчальних закладів.

ISBN 978-966-184-062-0

УДК 378.1(477)
ББК 74.58

© Полтавський університет споживчої кооперації України, 2009 р.

Оргкомітет конференції

- голова оргкомітету конференції, перший проректор, завідувач кафедри фінансів, к.е.н., професор.
- заступник голови оргкомітету конференції, керівник науково-методичного центру управління якістю освітньої діяльності, професор кафедри економіки підприємства, к.е.н.

Члени комітету

- проректор з науково-педагогічної роботи, доцент кафедри філософії і політології, к.і.н.
- директор навчального центру, доцент.
- завідувач кафедри інформаційно-обчислювальних систем, д.е.н., професор.
- завідувач кафедри культурології та історії, д.пед.н., професор
- професор кафедри вищої математики та фізики, д.пед.н.
- професор кафедри менеджменту організацій та зовнішньоекономічної діяльності, к.т.н.
- методист навчального центру

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

НОВА СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ УНІВЕРСИТЕТУ – НАГАЛЬНА НЕОБХІДНІСТЬ

О.О. Нестуля, д.і.н., професор,
Полтавський університет споживчої кооперації України

Система вищої освіти в незалежній Україні зазнала суттєвих змін. По-перше, вона перестала бути об'єктом всеосяжного контролю з боку держави. Вищі навчальні заклади отримали можливість розвивати ті напрями підготовки спеціалістів, які користувалися найбільшим попитом у суспільстві, а самі ВНЗ принаймні декларували свою спроможність задовольняти його. Відтак, гіпертрофованих обсягів набула підготовка економістів, юристів, до якої долучилися не лише профільні економічні та юридичні навчальні заклади з відповідною історією, а й технічні, інженерно-будівельні, аграрні, педагогічні та інші університети й академії. Ліцензовані обсяги їх діяльності нерідко мають структуру, яка засвідчує втрату ними попереднього профілю освітньої діяльності та «перетворення» в економічні чи правові ВНЗ. Держава досить «спокійно» спостерігала за такою трансформацією, оскільки, з одного боку, становлення ринкової економіки спроваді потребувало збільшення кількості дипломованих економістів і правників, а з іншого – за відсутності необхідного державного фінансування профільної діяльності отриманих у спадок від радянського часу ВНЗ, останні просто припинили б своє існування. А це мало б досить складні, а іноді непередбачувані соціальні та політичні наслідки.

По-друге, ситуацію, яка склалася у вищій освіті України в 90-рр. минулого століття досить швидко оцінили й використали підприємці від освіти. Оскільки традиційно з радянських часів продовжував зберігатися попит не лише на знання, уміння, навички, а й на дипломи ВНЗ, вони досить оперативно ліцензували, а згодом і акредитували відповідні центри їх видачі, назвавши їх інститутами, академіями, а часто-густо й університетами та ще й з гучними титулами європейських, міжнародних, інноваційних, українсько-польських, українсько-фінських і т.ін. Проростаючи, як гриби після дощу, за юридичними адресами квартир їх власників та здійснюючи свою діяльність в орендованих непристосованих для функціонування університетської інфраструктури приміщеннях, приватні навчальні заклади закономно орієнтувалися на «підготовку» дипломів, які користувалися найбільшим попитом на ринку освітніх послуг. З точки зору формальної логіки, це мало б обмежити відповідний сегмент діяльності «традиційних» ВНЗ. Адже необхідно умовою ліцензування й акредитації є наявність у здобувачів цих статусів штатних науково-педагогічних

професійних проблем та вмінь щодо їх розв'язання шляхом практичного застосування здобутих знань у ситуаціях реального бізнесу.

Досвід викладання облікових дисциплін свідчить, що сприятливі умови для посилення мотивації навчальної діяльності студентів створюються у процесі їх самостійної роботи за умови, що, окрім її традиційних видів та форм, студенти приймають активну участь у виконанні кафедральних науково-дослідних тем, готують наукові статті для публікації, критичні есе за визначену тематикою, презентації аналітичних оглядів за заданою проблематикою, виконують індивідуальні завдання, в основу яких покладено моделювання реальних господарських ситуацій.

Підвищенню мотивації студентів до плідної, систематичної освітньої і наукової діяльності сприяє також оптимальна технологія діагностики знань студентів, удосконалення порядку і критеріїв оцінювання знань в умовах КМСОНП. Узагальнення зарубіжного і вітчизняного досвіду оцінювання знань свідчить, що найбільш сприятливі умови для успішної реалізації мотивуючої функції цього процесу створюються в умовах застосування Європейської кредитно-трансферної та акумулюючої системи (ESTS).

Крім того, досвід кафедри бухгалтерського обліку і аудиту дає підстави констатувати, що в значній мірі посиленню мотивації студентів до вивчення облікових дисциплін сприяє їх безперервна практична підготовка, проведення професійних інтелектуально-розважальних заходів, зустрічей з провідними фахівцями з обліку і аудиту підприємств усіх форм власності, банківських структур, податкових органів, аудиторських фірм, страхових компаній.

Такий підхід до вирішення проблеми підвищення мотивації навчальної діяльності студентів при вивчені облікових дисциплін надасть можливості для всебічного розкриття здібностей студентів, їх творчого потенціалу.

ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ НА ШЛЯХУ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

I.Г. Брітченко, д.е.н., професор

Полтавський університет споживчої кооперації України

Аналіз індивідуалізації навчального процесу, його мети, основних напрямків та тенденцій як будь-який науковий аналіз складається з двох визначальних чинників: порівняння та динаміки. Метою індивідуалізації навчального процесу на думку автора є формування випуск-

ника вузу як фахівця та особистості здатного робити кваліфікований та обґрунтований вибір при використанні отриманих знань на ринку праці, а також як свідомого та зрілого члена громадянського суспільства, що сповідує європейські культурні та загальнолюдські цінності. Найважливішими складовими індивідуалізації навчання можна вважати усвідомлений вибір студента на протязі всього періоду навчання (порівняння та динаміка). В сучасних умовах формування навичок усвідомленого вибору студента відбувається не тільки безпосередньо в навчальному процесі. На цей процес впливає багато факторів і тому для досягнення позитивного результату потрібно розглядати зазначені далі напрямки у комплексі.

Напрямками індивідуалізації навчального процесу повністю відповідають сучасним тенденціям адаптації вищої освіти України відповідно до вимог Болонської декларації. Основними напрямками індивідуалізації навчального процесу, котрі дозволяють сформувати у випускника вузу необхідні навички по прийняттю кваліфікованих рішень на основі усвідомленого вибору можуть бути наступні:

1. Формування навичок усвідомленого вибору абітурієнта на етапі вибору вузу, напрямку підготовки, фаху. Впровадження та удосконалення незалежного тестування сприяє мінімізації впливу сторонніх факторів (батьки, друзі, мода, знайомства, тощо) на етапі вступу до вузу, формує основу для вміння робити обґрунтований вибір в майбутньому.

2. Вибір старости та активу групи, прийняття рішення щодо власної участі у суспільному студентському житті групи, факультету, тощо.

3. Вибір певних видів самостійної роботи при опануванні навчальних дисциплін, тобто вибір інструментів та механізму заробляння відповідних балів, що використовуються для оцінки успішності студента при опануванні дисципліни. Цей напрямок з певною мірою вірогідності можна вважати основним серед напрямків безпосередньої індивідуалізації навчального процесу. Разом з тим, без комплексу інших напрямків і методів він не даст позитивного результату.

4. Вибір певних дисциплін з числа вибіркових (а також додаткових дисциплін), а також викладача у випадку коли одну дисципліну пропонують кілька викладачів.

5. Вибір видів та методів студентської наукової діяльності (участь у конференціях, публікаціях, господарських темах, грантах, наукових обмінах, тощо).

6. Вибір відповідного освітнього рівня: бакалавр, магістр або подальше навчання в аспірантурі.

ня навчання, або паралельного навчання) на цілій фах, факультет, або навіть вуз.

8. Вибір теми дипломної роботи, керівника, бази практики.

Додатковими напрямками індивідуалізації навчального процесу, які дозволяють сформувати у випускника вузу необхідні навички по формуванню усвідомленого вибору можуть бути наступні:

1. Вибір механізму сплати за навчання (гроші батьків, державне фінансування, довгостроковий кредит, гроші спонсорів, грантів, тощо).

2. Активне суспільне життя поза межами університету.

3. Активна участь у студентському самоврядуванні, творчих колективах, спортивних, культурних та інших конкурсах і видах діяльності університетських підрозділів.

4. Суміщення роботи та навчання.

5. Відвідування додаткових навчальних курсів, що не входить в навчальну програму (мовні курси, комп'ютерні курси, навіть курси водіїв, тощо).

Зазначені напрямки індивідуалізації навчального процесу повинні сформувати студента вузу як людину котра не стільки здатна засвоїти навчальний матеріал (вивчити, запам'ятати, зазубрити, вгадати), а як людину котра здатна мислити логічно та обґрунтовано спираючись на сучасні досягнення в тій галузі, котра обрана студентом для опанування. Саме ухил навчального процесу в бік здатності мисленні є визначальним при індивідуалізації навчального процесу на шляху до європейської інтеграції вищої освіти України.

ДЕЯКІ ПИТАННЯ ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІН ЦИКЛУ ПРИРОДНИЧО-НАУКОВОЇ ПІДГОТОВКИ

О.П. Кошова, аспірант

Полтавський університет споживчої кооперації України

Враховуючи вимоги сучасного ринку праці, формування всебічно розвиненої особистості конкурентоздатного фахівця з економіки є одним із головних завдань вищих економічних навчальних закладів. Водночас, ефективність процесу формування особистості студента потребує врахування індивідуальних особливостей кожного із них. Адже саме індивідуальні особливості (сприймання, мислення, пам'ять, уява, інтереси, нахили, здібності та ін.) значною мірою обумовлюють ефективність процесу засвоєння знань, умінь і навичок, необхідних для виконання завдань майбутньої професійної діяльності.

В.М. Махмутова, Н.Г. Морозова, І.Е. Уйт, Т.І. Шамова, Г.І. Щукіна, та ін.). Проте, не зважаючи на велику увагу, яка приділяється процесу індивідуалізації навчання в психолого-педагогічній літературі, проблема індивідуалізації навчання при вивчені дисциплін природничо-наукового циклу досліджена не в повній мірі. Це і зумовило нагальність нашого дослідження.

Ураховуючи, що дисципліни природничо-наукового циклу, до яких належать «Математика для економістів», «Економіко-математичне моделювання», «Економічна інформатика» та ін. вивчаються студентами економічних спеціальностей на початкових курсах, особливої ваги набуває створення сприятливого навчального середовища для реалізації індивідуальних здібностей і можливостей кожного із студентів. У цьому контексті не менш важливим є усвідомлення, що дисципліни природничо-наукового циклу є основою для вивчення фахових та професійно-орієнтованих дисциплін.

Слід зазначити, що достатньо широкі можливості для розвитку індивідуальних особливостей студентів надають практичні та індивідуальні заняття ізожної з дисциплін природничо-наукового циклу. Це досягається за рахунок використання завдань, диференційованих за рівнем складності та індивідуальних домашніх робіт, таких як реферати, презентації, розрахунково-графічні дослідження, науково-дослідна робота та ін.

Разом із тим доцільно зазначити, що недостатня поінформованість викладачів щодо проблем та можливостей реалізації індивідуального підходу в процесі проведення практичних та індивідуальних занять (за розкладом) зі студентами кожної групи викликає певні складності, наслідком яких є: проблеми в організації вивчення теоретичного матеріалу та виконання практичних завдань всіма студентами у одному темпі; неможливість врахувати всі індивідуальні відмінності студентів на практичному занятті (кількість студентів у групі не менше 25 осіб); обмежена кількість міждисциплінарних науково-методичних розробок, і з комп'ютерною підтримкою в тому числі, як можливість реалізації індивідуального підходу в процесі вивчення природничо-наукових дисциплін в цілому.

Разом з тим, негативний вплив цих та інших проблем може значною мірою бути нівелюваним за рахунок:

– діагностування індивідуально-психологічних особливостей студентів (здатності до самореалізації, самонавчання, самооцінки та ін.);

– визначення індивідуальних умінь та навичок, які спрямовані на розвиток тих, що формують предметно-практичні, інформаційні,

Суб'екти господарювання діють в умовах невизначеності, де відсутні однозначні відповіді на запитання. Головним критерієм працездатності вибору фірмою стратегії, тактики чи оперативних дій виступає економічний ефект від здійснюваної діяльності. «Управлінський облік», «Менеджмент», як навчальні дисципліни повинні розвивати практичні навички студента, а в майбутньому бухгалтера-аналітика роботи в ринковому середовищі, тобто в умовах невизначеності. Тому найефективніше використовувати інтерактивні методи в дисциплінах, безпосередньо орієнтованих на управлінську діяльність. До інтерактивних методів навчання можна віднести: міні-тренінги – розвивають комунікативні здібності, тобто уміння володіти словом та вступати у контакт; комп’ютерні симуляції – розвивають управлінські навички вироблення і прийняття моделі конкретних дій, оцінки наслідків прийнятих рішень, вчить нести відповідальність за результат своєї діяльності; індивідуальні та групові проекти – навчають студентів шукати інформацію, здійснювати її аналіз, переводити її з однієї форми в іншу; стажування – здатність до цілісного сприйняття об'єкта.

Отже українська вища школа потребує кардинальної модернізації, формування нових підходів у підготовці фахівців з обліку для управлінської діяльності.

Література

1. Бай С.І. Про особливості вирішення управлінських проблемних ситуацій // Актуальні проблеми та перспективи вдосконалення підготовки конкурентоздатних фахівців. – К., 2001. – С. 251–254.
2. Теория и практика контекстного обучения в вузе / А.А. Вербицкий, Л.Л. Кондратьева и др.; Под науч. ред. А.А. Вербицкого. – М.: НИИВШ, 1984. – 48 с.

ЗМІСТ

Нестуля О.О. Стратегія розвитку університету – нагальна необхідність	3
Наумчик А.А. Роль кооперативного образования в подготовке экономических кадров	9
Косаріна В.П. Теоретичні та методологічні засади індивідуалізації навчального процесу	12
Іванюта С.М. Методологічні підходи щодо індивідуалізації навчального процесу за напрямом «Менеджмент» в умовах євроінтерграції	19
Головіна С.О. Комплексний проект як один із стимулів індивідуальної та самостійної роботи студентів	21
Енгель П.С. Підвищення якості підготовки студентів і індивідуалізація навчального процесу	24
Савченко О.Ф. Забезпечення якості вищої освіти – важлива умова інноваційного розвитку у підготовці фахівців	25
Карпенко О.В. Реалізація принципу індивідуального підходу в процесі діагностики навчальної діяльності студента	28
Нічуговська Л.І. Білінгвістична модель та індивідуалізація навчання математики студентів у ВНЗ	29
Черчик О.М. Індивідуалізація навчального процесу як провідна складова модернізації вищої економічної освіти	31
Стрельников В.Ю. Індивідуалізація навчання студентів в системі інтенсивного інформатизованого навчання	33
Лебедик М.П. Індивідуалізація виховання як умова зростання соціально-професійної зрілості студента	35
Балабан П.Ю., Балабан М.П., Кравченко В.О., Курлейко Б.А. Практична підготовка студентів як фактор конкурентоспроможності вищих навчальних закладів	37
Полякова Ю.В. Формування методичних підходів до індивідуалізації навчання у вищих навчальних закладах	39
Гоженко Л.І. Методологія професійно-педагогічного вдосконалення викладачів в умовах індивідуалізації навчального процесу	41

Пінчук І.О. Методологічні суперечності індивідуалізації навчального процесу	43
Дядечко Л.П. Студентоцентризм навчання: сутність і місце в методіці підготовки фахівців	45
Соболь Г.О. Формування індивідуального стилю навчальної діяльності студента при вивчені фахових дисциплін	47
Шевченко А.Ф., Шевченко О.М. Науково-дослідницька робота студентів як елемент індивідуалізації навчання	48
Ростовський В.С. Індивідуалізація навчального процесу і наукова робота студентів.....	50
Хозяєва С.Г. Научно-исследовательская работа студентов в решении проблемы активизации инновационной деятельности	52
Краус Н.М. Індивідуалізація як принцип кредитно-модульної технології навчання, що сприяє детінізації стосунків у вищому навчальному закладі	54
Гладких Т.В., Гусакова О.С. Індивідуалізація навчання і якість підготовки фахівців.....	56
Бондар О.В. Сучасні підходи щодо трансформації навчального процесу на шляху до європейського освітнього простору	57
Черниш І.В. Індивідуалізація навчального процесу як засіб поглиблення міжнародної кооперації вищих навчальних закладів....	59
Лугівська О.П. Особливості індивідуального підходу до навчання студентів в умовах європейської інтеграції.....	61
Зима Г.І., Менишикова Ю.М. Організація самостійної роботи студентів в умовах кредитно-модульної системи навчання	63
Терела Г.В. Самостійна та індивідуальна робота студентів в умовах кредитно-модульної системи організації навчального процесу: проблема співвідношення	65
Гриценко Л.О. Інноваційні технології навчання в індивідуальній роботі студентів.....	67
Усанов І.В. Індивідуалізація та глобалізація навчальної діяльності... 68	
Гаркуша Н.М., Польова Т.В. Тестування в системі контролю знань студентів	70

Безрукова Н.В., Свічкарь В.А. Мотивація в системі контролю знань студентів	72
Тузислікіна О.В. Індивідуалізація навчального процесу як складова особистісно-орієнтованої моделі освіти.....	73
Бенях В.В. Індивіуалізація навчання студентів як один із факторів підвищення мотивації до професійного зростання	76
Сагалакова Н.О. Індивідуалізація професійної підготовки студентів як засіб активізації навчального процесу	78
Куценко А.В. Роль мотивації в індивідуалізації навчального процесу	80
Нізовцев А.В. Дослідницький метод навчання - основа формування наукового досвіду магістрантів.....	82
Лебедик Л.В. Індивідуалізація педагогічної підготовки магістрів.....	84
Жук Ю.Т., Жук В.А. Індивідуалізація навчання при вивченні курсу «Методика викладання» для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр»	86
Негребецька Л.А. Прикладні аспекти індивідуальної роботи зі студентами	89
Гвоздик Н.М. Індивідуалізація виховного процесу як умова зростання професійної зрілості студента	91
Мовчан М.М. Проблема «Я-концепції» викладача в системі індивідуалізації навчального процесу вищого навчального закладу ..	93
Світала В.П. Індивідуалізація профорієнтаційної роботи з абітурієнтами.....	95
Тараненко О.О. Методичний підхід до організації індивідуальної роботи студентів.....	96
Варвянський С.М. Індивідуалізація навчального процесу і формування духовних пріоритетів у студентів при вивченні філософії.....	97
Верезомська С.Ж. Питання індивідуалізації в процесі вивчення соціології	99
Чорномаз В.С. Форми та методи індивідуалізації навчального процесу при вивчені економічних дисциплін	100

Виноградова М.О. Шляхи посилення індивідуалізації підготовки та перепідготовки фахівців зі спеціальності «Облік і аудит» в умовах світової економічної кризи	102
Мельник С.І. Посилення мотивації і досвід навчальної діяльності студентів при вивчені облікових дисциплін в умовах європейської інтеграції	104
Брітченко І.Г. Основні напрямки індивідуалізації навчального процесу на шляху до європейської інтеграції вищої освіти України	106
Кошова О.П. Деякі питання індивідуалізації навчання студентів при вивчені дисциплін циклу природничо-наукової підготовки	108
Рибалко-Рак Л.А. Принцип індивідуального підходу до студентів при вивчені дисциплін управлінського циклу	110
Власенко В.А. Управління розвитком пізнавальних здібностей студентів при вивчені дисциплін управлінського циклу.....	111
Боровиков О.В. Індивідуалізація навчального процесу з дисципліни «Інформаційні технології в менеджменті»	113
Перебийніс В.І. Особливості підготовки бакалаврів з маркетингу за програмою професійного спрямування «Підприємницька логістика»	115
Ярова Г.М. Проблеми та перспективи ефективного застосування інноваційно-інформаційних технологій у процесі формування професійної компетенції студентів спеціальності «Фінанси»	117
Козьмич Д.І., Кобицян А.Д. Удосконалення внутрішніх баз даних при виконанні курсових робіт студентами спеціальності «Товарознавство та експертиза в митній справі»	118
Лисенко Н.В., Кириченко О.В. Індивідуальні підходи до організації експертної практики студентів товарознавчо-комерційного факультету	120
Криворучко А.В. Індивідуалізація контролю хімічних знань студентів у контексті особистісно-орієнтованого підходу	122
Парфьонова Т.О., Тур О.В. Організація індивідуальної самостійної роботи при вивчені дисципліни «Дискретна математика»	124
Ємець О.О. Досвід кафедри математичного моделювання та соціальної інформатики з індивідуалізації навчального процесу студентів напрямку «Інформатика»	125
Роскладка О.В. Особливості індивідуалізації навчання з дисципліни «Чисельні методи»	125
Луговська В.Г. Забезпечення індивідуального підходу до студентів при вивчені «Інженерної графіки»	127
Романова Н.Г. Індивідуалізація навчального процесу при викладанні дисципліни «Системний аналіз»	128
Чілікіна Т.В. Особливості індивідуалізації навчання з дисципліни «Програмне забезпечення ЕОМ»	130
Хорошман В.С. Индивидуализация обучения при преподавании информатики и компьютерной техники	133
Сімочкіна Н.О., Новак Л.П., Пархоменко А.П. Диференціація індивідуальної роботи зі студентами при вивчені іноземних мов ..	135
Вербова О.Л. Навчально-тематичний план викладача як засіб підвищення студентом якості оволодіння іноземною мовою ..	137
Гладкая А.Д., Антропова Л.Н., Датьков В.П., Васильева Е.А. Опыт внедрения модульной системы при изучении ряда дисциплин специальности «Технология питания»	139
Іващенко О.Д., Нікозять Ю.Б., Подпала В.В. Індивідуалізація навчальних занять з хімії як шлях набуття студентами навичок самостійної роботи	140
Дивоняк Ю.І., Шинкаренко В.І. Досвід індивідуально-консультивативної роботи викладачів зі студентами при вивчені хімічних дисциплін	142
Кудрик М.А., Стебліна К.П. Форми та методи індивідуальної роботи студентів при вивчені хімічних дисциплін	144
Плахотіна Ж.Є., Омелян В.І., Дивоняк Ю.І. Використання кредитно-модульної системи організації навчального процесу при вивчені хімічних дисциплін	146
Цимбал В.М., Дмитренко В.І. Методичні аспекти індивідуалізації навчального процесу при вивчені хімічних дисциплін	148
Гнітій Н.В., Дмитренко Н.А. Виконання науково-дослідної роботи студентами в умовах індивідуалізації навчального процесу з хімічних дисциплін	150

ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ НА ШЛЯХУ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

Головний редактор Гречук М.П.
Комп'ютерна верстка Корніліч О.С.

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців,
виготовників і розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 2288 від 5.09.2005 р.

Підписано до друку 10.08.2009 р.
Формат 60×84/16. Папір 70 г/м². Ум. друк. арк. 26,1 + 0,1 (обкл.).
Тираж 115 прим. Зам. № 214/452

Видано редакційно-видавничим відділом ПУСКУ
кімн. 115, вул. Ковала, 3, Полтава, 36014